

УДК: 352.764

DOI: 10.35432/tisb292023289125

Катерина Ровинська

*доцент кафедри державознавства, права та європейської інтеграції
Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка», к.держ.упр., доцент
<https://orcid.org/0000-0002-1334-3112>
e-mail: rovkateryna@gmail.com*

Юрій Ровинський

*професор кафедри державознавства, права та європейської інтеграції
Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка», д-р. юрид. наук, доцент
<https://orcid.org/0000-0001-6134-4825>
e-mail: lusyena@ukr.net*

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ В СТАРОСТИНСЬКИХ ОКРУГАХ

У статті актуалізуються питання викликів децентралізації України, зокрема інституалізація забезпечення громадської безпеки у старостинських округах. Досліджується поняття «громадська безпека» у законодавстві України як одне з пріоритетних завдань безпекових держаних органів, органів місцевого самоврядування у взаємодії із мешканцями старостинського округу. Встановлена понятійна розбіжність у законодавстві «громадської безпеки» (Конституція України) та «публічної безпеки» (Закон України «Про національну поліцію»).

Проаналізовано інститут поліцейського офіцера громади як ключового суб'єкта забезпечення громадської безпеки та порядку у старостинському окрузі та зацентровано увагу на особливих складових положення та статусу. Доведено, що на відміну від поліцейського відділення ефективність поліцейського офіцера залежить від довіри, авторитетності та доступності комунікації із ним мешканців старостинського округу.

Розглянуто закордонний досвід міжнародної моделі «community policing» як орієнтованого на громаду підходу в роботі поліції, який визнає, що ефективна поліцейська діяльність залежить від допомоги й підтримки з боку громади і який ґрунтується на організованій інноваційними методами співпраці поліції і громади щодо спільного виявлення й вирішення проблем, які стоять перед громадою.

Ключові слова: громадська безпека, децентралізація, об'єднана територіальна громада, старостинський округ, староста, поліцейський офіцер, «community policing».

Kateryna Rovinska

*Associate Professor of the Department of State Studies, Law and European Integration
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University,
PhD in Public Administration, Docent
<https://orcid.org/0000-0002-1334-3112>
e-mail: rovkateryna@gmail.com*

Yuriy Rovynskyy

*Professor of the Department of State Studies, Law and European Integration
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University,
Doctor of Sciences in Law, Docent
<https://orcid.org/0000-0001-6134-4825>
e-mail: lusyena@ukr.net*

INSTITUTIONAL SUPPORT FOR PUBLIC SECURITY IN LOCAL DISTRICTS

The problem of public security was recognized at the state level in the Law of Ukraine 'On the National Security of Ukraine' [8], according to which public security and order is the protection of interests, rights and freedoms of a person and a citizen vital to society and the individual, the provision of which is a priority task activities of the security forces, other state bodies, local self-government bodies, their officials and the public, which carry out coordinated measures to implement and protect national interests from the influence of threats.

The problems of ensuring public security and order, in turn, determine the urgency of creating institutions and mechanisms for its provision at various levels. The National Security Strategy of Ukraine [13] clearly states that Ukraine must complete the decentralization process and form capable united territorial communities [13], which is one of the main directions of the state's foreign and domestic political activity to ensure its national interests and security.

In this study, we will focus on the issues of ensuring public safety and order at the level of Starosty districts as elements of the community remote from the administrative center. It is worth noting that the specific issue was not found in any normative or scientific development either in the legislation or in the scientific literature, but there were attempts to actualize the specified issue, in particular in the context of the introduction of the sheriff's institute.

The basis of the study of institutional provision of public safety is the application of methods of induction and deduction, analysis and synthesis, according to which this issue is studied, taking into account the integrity of the question, which contains many components. Also, such general scientific and special methods as abstraction and theoretical generalization were used in the research process.

On the basis of the abstract-logical method, the article summarizes and formulates the main forms of public security in Starosty districts, as well as substantiates the role and importance of community police officers, the importance of their authority, ethics and trust in them as the basis for their effective performance of their tasks and powers.

The information base of the research is normative and legal acts, materials of scientific conferences, scientific publications on the subject under study, official websites and other materials.

The question of decentralization and development of the institute of elders in Ukraine was studied by such domestic scientists as: O. Batanov, M. Bida, L. Vakolyuk, V. Velichko, I. Gali Ahmetov, I. Drobush, O. Zahidna, O. Kolesnikov, O. Kalashnikov, I. Panova, N. Sytnyk, A. Stasyshyn, A. Tkachuk, and others. The vast majority of scientists' works are focused on the study of the legislative support of the institute of elders in Ukraine and the analysis of the practices of applying legislation regarding the institute of elders.

The issue of ensuring public safety and order in starosta districts, which, as a rule, are remote from the administrative center of the united territorial community, and ensuring one of the basic tasks of the state - protection of vital interests, rights and freedoms of man and citizen for society and individuals, has not been the subject of scientific research and discussion in the science of public administration until now. At the same time, the analysis of the practice of the process of institutionalization of public security at the level of territorial communities indicates the chosen

directions and the desire for formalization. Therefore, the above indicates the relevance of the subject of research.

The article deals with the challenges of decentralization of Ukraine, in particular the institutionalization of public security in starosta districts. The concept of «public security» is studied in the legislation of Ukraine as one of the priority tasks of security state bodies, local self-government bodies in cooperation with residents of starosta district. There is a conceptual discrepancy between the legislation of "public security" (the Constitution of Ukraine) and "public security" (the Law of Ukraine "On the National Police").

The institution of a community police officer as a key subject of ensuring public security and order in the starosta district is analyzed and attention is focused on the special components of the position and status. It is proved that, unlike a police station, the effectiveness of a police officer depends on the trust, authority and accessibility of communication with him by the residents of the starosta district.

The foreign experience of the international model of «community policing» as a community-oriented approach to police work, which recognizes that effective policing depends on help and support from the community and which is based on organized innovative methods of cooperation between the police and the community on joint identification and solution of problems facing the community, is considered.

A policeman with at least one and a half years of experience can apply for the position of a community police officer. Other requirements include knowledge of the regulatory framework, computer skills, high physical fitness, category B rights and driving experience. Community officers are distributed at the rate of one officer per 6 thousand people and appointed by the National Police of Ukraine.

At the same time, housing and material and technical equipment are provided by the territorial community, to which the officer actually becomes accountable. These features determine the priority of personal qualities (authority, sociability, ethics and culture) over professional ones. In this context, in our opinion, it is advisable to apply an analogy with public discussions/consultations before appointment to a position as provided for by starostas, so that residents can be assessed by the criterion of trust, communication and ethics.

Summing up, it should be noted that institutional provision of public security and order in starosta districts is ensured by a complex interconnected system of subjects governing starosta districts. It is substantiated that such entities are united by the presence of trust, authority and ethics on the part of residents of the territorial community, which plays a decisive role in local self-government, in particular in ensuring public safety and order.

Key words: public security, decentralization, territorial community, starosta district, starosta, police officer, «community policing».

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Проблема громадської безпеки отримала визнання на державному рівні в Законі України «Про Національну безпеку України» [10], згідно з яким громадська безпека і порядок - захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз.

Проблеми забезпечення громадської безпеки та порядку, у свою чергу, зумовлюють актуальність створення інститутів та механізмів її забезпечення на різних рівнях. У Стратегії національної безпеки України [12] чітко зазначено, що Україна має завершити процес децентралізації і сформувати спроможні об'єднані територіальні громади [12], що є одним з основних напрямів зовнішньополітичної та внутрішньополітичної діяльності держави для

забезпечення її національних інтересів і безпеки.

У цьому дослідженні зосередимо увагу на питаннях забезпечення громадської безпеки та порядку на рівні старостинських округів як елементів громади віддалених від адміністративного центру. Варто зазначити, що, будь-якого нормативного чи наукового доробку окрелене питання не знайшло ні у законодавстві, ні у науковій літературі, проте спроби актуалізувати вказане питання були, зокрема у контексті запровадження інституту шерифа.

Однією з ключових змін в державі, які відбувалися останніми роками, стала реформа місцевого самоврядування та децентралізації влади, а одним із етапів цієї реформи став процес формування нових громад та порівняно нової системи місцевого самоврядування. Разом із цим не менш важливим завданням в державі (поряд із формуванням нових та більших порівняно з попередніми територіальних утворень) постало прагнення максимально наблизити місцеву владу до своїх жителів. Одночасно, виклики надання якісних послуг членам територіальних громад визначило ряд реформ та новацій, зокрема щодо запровадження інституту поліцейського офіцера громади. Захищеність життєво важливих для мешканців старостинського округу інтересів, прав і свобод є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз. Тому визначення інституціональних засад забезпечення громадської безпеки та порядку у старостинських округах є актуальним завданням публічного управління та місцевого самоврядування сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори.

Питання децентралізації та розвитку інституту старост в Україні досліджували такі вітчизняні вчені, як: О. Батанов, М. Біда, Л. Ваколюк, В. Величко, І. Галіахметов, І. Дробуш, О. Західна, О. Колесников, О. Калашніков, І. Панова, Н. Ситник, А. Стасишин, А. Ткачук та ін. Переважна більшість праць науковців зорієнтована на дослідження законодавчого забезпечення інституту старост в Україні та аналіз практик застосування законодавства щодо інституту старост.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питання забезпечення громадської безпеки та порядку у старостинських округах, які, як правило, віддалені від адміністративного центру об'єднаної територіальної громади, та забезпечення однієї з базових завдань держави - захист життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, до теперішнього часу не було предметом наукових пошуків та дискусій у науці публічного управління. Водночас, аналіз практики процесу інституалізації забезпечення громадської безпеки на рівні територіальних громад свідчить про обрані напрями та прагнення до формалізації. Отже, вищезазначене вказує на актуальність предмету дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження та основні завдання для її досягнення. Дослідити та визначити інституційні засади забезпечення громадської безпеки старостинського округу в Україні, практику її забезпечення в Україні та закордоном.

Предмет дослідження. Аналіз загальнотеоретичних аспектів поняття громадська безпека та засад інституціональної системи її забезпечення у старостинських округах.

Методи та інформаційна база дослідження. Основою дослідження інституційного забезпечення громадської безпеки є застосування методів індукції та дедукції, аналізу та синтезу, відповідно до чого цю проблематику вивчають, зважаючи на цілісність питання, яке містить багато складових. Також у процесі дослідження використовували такі загальнонаукові і спеціальні методи, як абстрагування та теоретичного узагальнення.

На основі абстрактно-логічного методу в статті здійснено узагальнення та

сформульовано основні форми забезпечення громадської безпеки в старостинських округах, а також обґрунтовано роль і значення поліцейських офіцерів громади, значення їх авторитету, етичності та довіри до них як основи ефективного виконання ними своїх завдань та повноважень.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, матеріали наукових конференцій, наукові публікації з досліджуваної тематики, офіційні інтернет-сайти та інші матеріали.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

В процесі децентралізації в Україні відбувся процес об'єднання громад: спочатку в об'єднані територіальні громади, а пізніше, після адміністративної реформи, в територіальні громади. Оскільки владні структури та апарат управління були переміщені із окремих населених пунктів до центрів громад, виникли питання надання різних послуг мешканцям за межами адміністративних центрів, а також виклики контролю, координації та співпраці із громадою. В свою чергу, це обумовило запровадження та виникнення інституту старости та інституту поліцейського офіцера (шерифа) громади, які опікуються питаннями старостинських округів.

Аналіз змістовного наповнення поняття «громадська безпека та порядок» визначив проблемні аспекти його закріплення у законодавстві України. Зокрема, Законом України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII [11] чотирнадцять раз вживає термін «публічна безпека» без його попереднього визначення у законодавстві України. Разом з тим, у згаданому законі, наряду з терміном «публічна безпека» поодинокі вживається й термін «громадська безпека», але дуже специфічно, наприклад, у п.3 ст.39 стосовно вилучення зброї; у випадку виявлення порушення правил поведінки з ними та правил їх використання, що загрожують громадській безпеці при перевірці дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ; у п.1 ст.40 задля попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб стосовно застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

Виходячи з цього, вбачається, що законодавець у Законі України «Про Національну поліцію» [11], вживаючи терміни «публічна безпека» та «громадська безпека», не тільки не ототожнює їх, але й відносить термін публічної безпеки до базових, оскільки саме її підтримує Національна поліція (п.1 ст.1 ЗУ «Про національну поліцію»), і, відповідно, її забезпечення є завданням поліції (пп. 1 п.1 ст.2) тощо. Разом з тим, згаданий закон термін громадської безпеки (громадського порядку) визначає як другорядні, технічні завдання, реалізація яких відбувається застосуванням з боку поліції виключно за допомогою спеціальних засобів, вилученням зброї, застосуванням засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

Слід зауважити, що у Конституції України відсутнє жодне згадування термінів «публічна безпека» або «публічний порядок». Проте термін «громадський порядок» у Основному Законі є категоріальним для закріплення засад держави, зокрема, вживається в ч.3 ст.34 щодо можливості обмеження прав «в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам» та інші [3].

Таким чином, виникає певна дискусія не стільки щодо об'єкту забезпечення, скільки щодо суб'єкту забезпечення громадської безпеки та порядку, адже законодавчо та змістовно відповідальний суб'єкт – Національна поліція не чітко визначена суб'єктом у цій сфері, а тому є підстави припускати існування системи суб'єктів забезпечення громадської безпеки.

Особливості старостинських округів, а саме їх розташування відносно адміністративного центру територіальної громади, об'єднаність за певними інтересами (історичні, природні, етнічні, культурні та інші) обумовлюють застосування специфічного підходу щодо забезпечення громадської безпеки та порядку. Такий підхід визначає одночасне

застування методів регулювання як імперативного, так й диспозитивного характеру.

На думку О.І. Безпалової, принцип поєднання диспозитивності та імперативності набув актуальності останнім часом, коли у зв'язку з прогресом суспільства і зміною характеру правовідносин у різних сферах публічного адміністрування поряд із властивим для адміністративного права імперативним методом (чіткої регламентації дій, відсутності можливості діяти на власний розсуд, установлення великої кількості правил, обов'язкових для додержання та виконання) дедалі частіше застосовується і диспозитивний метод (який фактично надає суб'єкту право обирати варіант власної поведінки залежно від суб'єктивного переконання) [5, с.169].

Пріоритетність диспозитивного методу регулювання обумовлена безпосередньою залежністю громадської безпеки старостинського округу від взаємодії, комунікації, залученості мешканців округу до управління. Зазначені принципи місцевого самоврядування у старостинських округах обумовили запровадження у 2018 році пілотного проекту «Поліцейський офіцер громади». Офіційно проєкт стартував 28 травня 2019 року, коли 34 поліцейських офіцерів громади розпочали службу в 22-х об'єднаних територіальних громадах Дніпропетровської області. Станом на квітень 2023 року у 23 областях України несуть службу 1298 поліцейських офіцерів громад. Загалом, у проєкті беруть участь 658 територіальних громад [7]. Проте, це не вся Україна, а лише її частина.

Важливо відмітити, що проєкт є частиною ширшої міжнародної практики під назвою «*community policing*». Community Policing слід розуміти не як новий метод роботи поліції, а як філософію того, як їй бути найбільш корисною та зрозумілою для суспільства. Поліція відповідає за охорону громадської безпеки та громадського порядку, запобігання злочинам і боротьбу із злочинністю, проте водночас їм також потрібно боротися зі страхами та занепокоєннями громадян (превенція, попередження).

Community Policing залучає інші державні установи, приватні організації, неурядові організації, власників бізнесу, домогосподарств та приватних осіб до професійної діяльності – гарантування безпеки.

Стратегія Community Policing історично базується на принципах побудови діяльності поліції Роберта Піля (Robert Peel), міністра внутрішніх справ Великобританії, розробника ідеології муніципальної поліції. Діяльність якої ґрунтувалась передовсім на запобіганні злочинам і регулярному патрулюванню,

а основними принципами діяльності були: запобігання злочинам і безладу шляхом альтернативним застосуванню збройної сили; забезпечення добровільної співпраці громадськості з поліцією в добровільному дотриманні закону, підтримання поваги громадськості до поліції; недопущення узурпації влади поліцією. На думку Р. Піля в усі часи поліція має підтримувати зв'язок із громадськістю, бо поліція і є громадськістю, а громадськість – поліцією і ефективність поліції оцінюється за відсутністю злочинності і безладу, а не за видимими ознаками дій поліції в боротьбі із зазначеним [14].

Сучасне розуміння Community Policing сформувалось у 1980-ті роки в США, коли професійна модель правоохоронної діяльності, що ґрунтувалась на статистичних показниках, часі реагування та технологіях, призвела до віддалення поліції від потреб громади, якій вона повинна служити [12].

У відповідь на зміну традиційній професійній моделі правоохоронної діяльності, прийшла модель правоохоронної діяльності, орієнтованої на потреби місцевої громади, спрямованої на превенцію, партнерство з громадою, вирішення конкретних місцевих проблем та децентралізацію.

Досить влучним, на нашу думку, є визначення поняття моделі Community Policing як орієнтованого на громаду підходу в роботі поліції, який визнає, що ефективна поліційна діяльність залежить від допомоги й підтримки з боку громади і який ґрунтується на організованій інноваційними методами співпраці поліції і громади щодо спільного виявлення й вирішення проблем, які стоять перед громадою [1, с. 123].

Базові компоненти Community Policing такі: організаційна децентралізація; переорієнтація патрулювання на двосторонню взаємодію з представниками громади;

орієнтація правоохоронної діяльності на наявні проблеми громади та встановлені відповідно до них пріоритети [2].

До базових компонентів Community Policing також відносять так звану «візуальність» поліції, її присутність на вулицях у форменому одязі, можливість мешканців громади побачити та поспілкуватись із поліцейськими. Дослідження оцінки роботи поліції свідчать, що це суттєво підвищує відчуття безпеки у місцевих мешканців, довіру до поліції та задоволеність її роботою.

Головна мета проєкту забезпечити співпрацю побудовану на довірі та співпраці між представниками поліції та громади з метою забезпечення громадської безпеки та порядку.

Головними завданнями поліцейського офіцера громади визначають:

- орієнтованість на потреби громади поліцейська діяльність, метою якої є попередження поширених на території територіальної громади правопорушень;
- реалізація спільно із громадою проєктів з підвищення громадської безпеки (профілактика злочинів серед неповнолітніх, протидія домашньому насильству, популяризація здорового способу життя, допомога уразливим категоріям населення тощо);
- здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішень про застосування адміністративних стягнень;
- проведення перевірки за зверненнями громадян та вжиття необхідних заходів [11].

Поліцейські офіцери громади підпорядковуються безпосередньо начальнику сектору превенції відділення поліції, яке обслуговує територіальну громаду та підзвітні самій громаді, так як стають її частиною, проживаючи на її території та працюючи на поліцейській станції, а також, отримуючи матеріально-технічне оснащення від громади. Один з позитивних моментів проєкту, який вже відмічають як поліцейські офіцери громади, так й її члени, це постійне перебування поліцейського офіцера на території громади, а, відповідно, доступність та наявність більшого часу на спілкування із мешканцями громади та співпраці у сфері забезпечення громадської безпеки та порядку [4].

Як приклад такої співпраці та взаємодії в сфері громадської безпеки, варто звернути увагу на досвід Великобританії щодо забезпечення публічного порядку та підвищення рівня безпеки громадян у районах їх проживання, а саме на програму «сусідське спостереження» (Neighbourhood watch), основним призначенням якої постає спостереження за підозрілими людьми або потенційно небезпечними подіями, що відбуваються в районі проживання.

Поряд із громадським патрулюванням у рамках цього підходу мешканцями громади здійснюється збір інформації про криміногенні локації та конкретні проблеми. Поліція відповідає збільшенням уваги до виявлених «гарячих точок», у яких концентруються правопорушення. Це здійснюється через установлення відеоспостереження, покращення освітлення, зміну маршрутів патрулювання та ін. Цей підхід також базується на принципах проблемно-орієнтованої правоохоронної діяльності. Велика увага приділяється впливу на причини правопорушень через широке залучення ресурсів місцевої громади, основним серед яких є розуміння відповідальності за свою власну безпеку самих місцевих мешканців [2, с. 58].

Такий інструмент взаємодії може бути вдало застосований у старостинських округах, з огляду на обізнаність та, зазвичай, тісне спілкування та знайомство мешканців таких округів. Одночасно, мешканці старостинських округів мають відчуті співвідповідальність за забезпечення та підтримання громадського порядку в округах, а, отже, як наслідок цього, підвищується громадянська активність в округах у вирішенні спільних питань (щодо обрання старост, розміщення соціальних об'єктів, тощо).

Необхідно зауважити, що громадський осуд як форма відповідальності на локально оформлених територіях є більш застосованим та ефективним, аніж адміністративно-правова чи інші форми. Така особливість забезпечення громадської безпеки та порядку надає можливість більш ефективного засобу впливу на правопорушників, проте не завжди відповідає правовим формам, а, отже, може стати об'єктом правопорушення (образи, наклепи, бійки, тощо).

Таким чином, проаналізувавши інститут поліцейського офіцера громади як ключового

суб'єкта забезпечення громадської безпеки та порядку у старостинському окрузі, доцільно закцентувати увагу на особливих складових положення та статусу. Так, на відміну від поліцейського відділення ефективність поліцейського офіцера залежить від довіри, авторитетності та доступності комунікації із ним мешканців старостинського округу. Для цього однією з вимог є інтеграція поліцейського офіцера до території громади, яку він обслуговує з метою зближення та включення до питань та проблем громади.

Фактично пріоритетні вимоги до поліцейського офіцера є тотожними із вимогами до старост [9, 8]. Схожість залежності ефективності їх діяльності та виконання повноважень від довіри, авторитету та комунікації мешканців старостинського округу дозволяє запропонувати такий же підхід щодо обрання та призначення.

За зазначеним вище проєктом на посаду поліцейського офіцера громади може претендувати поліцейський зі стажем роботи не менше ніж півтора року. Серед інших вимог – знання нормативно-правової бази, вміння користуватися комп'ютером, висока фізична підготовка, права категорії В та водійський стаж. Офіцери громади розподіляються з розрахунку один офіцер на 6 тис населення та призначаються Національною поліцією України.

Одночасно із цим, житлом та матеріально-технічним оснащенням забезпечує територіальна громада перед якою фактично стає офіцер стає підзвітен. Ці особливості визначають пріоритетність особистісних якостей (авторитетність, комунікабельність, етичність та культурність) над професійними. В такому контексті, на наш погляд, доцільно застосовувати аналогію із громадськими обговореннями/консультаціями перед призначенням на посаду як це передбачено із старостами, щоб мешканці мали змогу оцінити за критерієм довіри, комунікації та етики.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Підсумовуючи, необхідно зауважити, що інституціональне забезпечення громадської безпеки та порядку у старостинських округах забезпечується складною взаємопов'язаною системою суб'єктів управління старостинськими округами. Обґрунтовано, що таких суб'єктів об'єднує наявність довіри, авторитету та етики з боку мешканців територіальної громади, що відіграє визначальну роль в місцевому самоврядуванні, зокрема у забезпеченні громадської безпеки та порядку.

Подальше дослідження даного питання доцільно присвятити ролі старости та його взаємодії у забезпеченні громадської безпеки та порядку старостинських округів.

Література

1. Волуйко О. М. Стратегія Community Policing: філософія, сутність, основні принципи та форми реалізації. *Juris Europensis Scientia*. 2020. № 4. С.122–126.
2. Гаврилук Т. Становлення відносин між поліцією та населенням у європейських країнах: історичний досвід та сучасні тенденції. *Вісник Академії управління МВС*. 2010. № 3 (15). С. 56-63.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Копіна О. П. Діалог поліції та громади як соціальна технологія впровадження принципів community policing у місцевій громаді : метод. рек. / О. П. Копіна, О. С. Мірошник, О. О. Сердюк ; Фонд Місц. Демократії; Лаб. мир. рішень ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : [ХНУВС], 2018. – 124 с.
5. Поліцейська (адміністративна) діяльність : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. І. Безпалової ; [О. В. Джафарова, С. О. Шатрава та ін. ; передм. О. І. Безпалової] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2020. – 396 с.
6. Поліцейський офіцер громади. Сайт Національної поліції України. Режим доступу: <https://www.npu.gov.ua/diyalnist/reforma-policiyi/policejskij-oficer-gromadi>
7. Поліцейський офіцер громади. Сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua/diyalnist/reforma-policiyi/policejskij-oficer-gromadi>

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 39, ст.321 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1638-20#Text>
9. Про місцеве самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про національну безпеку // Відомості Верховної Ради України. 2018, № 31, ст.241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469>
11. Про національну поліцію // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/580-19#Text>
12. Стратегія національної безпеки України: затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
13. Nalla M. K. Democratic policing: a comparison of police officers' perceptions of their role and functions in transitional societies. Journal of Criminal Justice and Security. 2009. Vol. 4. P. 520–535.
14. Sir Robert Peel's Nine Principles of Policing. URL: <https://www.nytimes.com/2014/04/16/nyregion/sirrobert-peels-nine-principles-of-policing.html>.

References

1. Voluiko O. M. Stratehiia Community Policing: filosofiia, sutnist, osnovni pryntsyppy ta formy realizatsii. Juris Europensis Scientia. 2020. № 4. S.122–126.
2. Havryliuk T. Stanovlennia vidnosyn mizh politsiieiu ta naselenniam u yevropeiskykh krainakh: istorychnyi dosvid ta suchasni tendentsii. Visnyk Akademii upravlinnia MVS. 2010. № 3 (15). S. 56-63.
3. Konstytutsiia Ukrainy // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 1996, № 30, st. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Kopina O. P. Dialoh politsii ta hromady yak sotsialna tekhnolohiia vprovadzhennia pryntsyviv community policing u mistsevii hromadi : metod. rek. / O. P. Kopina, O. S. Miroshnyk, O. O. Serdiuk ; Fond Mists. Demokratii; Lab. myr. rishen ; Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. – Kharkiv : [KhNUVS], 2018. – 124 s.
5. Politseiska (administratyvna) diialnist : navch. posib. / za zah. red. d-ra yuryd. nauk, prof. O. I. Bezpalovoi ; [O. V. Dzharava, S. O. Shatrava ta in. ; peredm. O. I. Bezpalovoi] ; MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. – Kharkiv : KhNUVS, 2020. – 396 s.
6. Politseyskiy ofitser hromady. Sait Natsionalnoi politsii Ukrainy. Rezhym dostupu: <https://www.npu.gov.ua/diyalnist/reforma-policiyi/policejskij-oficer-gromadi>
7. Politseyskiy ofitser hromady. Sait Natsionalnoi politsii. URL: <https://www.npu.gov.ua/diyalnist/reforma-policiyi/policejskij-oficer-gromadi>
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 39, ст.321 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1638-20#Text>
9. Про містське самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про національну безпеку // Відомості Верховної Ради України. 2018, № 31, ст.241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469>
11. Про національну поліцію // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/580-19#Text>
12. Стратегія національної безпеки України: затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
13. Nalla M. K. Democratic policing: a comparison of police officers' perceptions of their role and functions in transitional societies. Journal of Criminal Justice and Security. 2009. Vol. 4. P. 520–535.

14. Sir Robert Peel's Nine Principles of Policing. URL:
<https://www.nytimes.com/2014/04/16/nyregion/sirrobert-peels-nine-principles-of-policing.html>.